

NØVN

Knút Larsen,

áttati ár 5. novembur

Barnaár

Knút er føddur 5. novembur 1937 á Oyrarbakka. Tað var soleiðis, at foreldur hansara , Margretha og Jacob Larsen, giftust inn í Búrstovu á Eiði, men fluttu seinri til Oyrarbakka og bygdu sær hús har. Tað var soleiðis, at bróðir Jacob , Óli, hevði keypt eitt gerði á Oyrarbakka. Um sama mundi skaffaði hann eitt til bróðurin á sama stað. Jacob bygdi sær hús við síðuna av teimum hjá Óla. Hetta hevur verið 1934 -35. Mamma Knút, Margretha, var ættað frá Gjógv, dóttir Siggu og Hans J. Johannesen (Hans J. Í Gortri). Pápi hansara var ættaður úr Búrstovu á Eiði, sonur Elsu Larsen, ættað av Eiði og Petur Andreas Larsen, ættaður úr Konoy.

Harry Fonsdal

Tað var fátæksligt mangastaðni í Føroyum um hesa tíðina, men tey høvdu tað gott á Oyrarbakka. Mamman var ófør til hendurnar. Hon bant og seymaði fyri fólk, og pápin sigldi. Jákup í Búrstovu var so heppin, at hann kom í samband við Harry Fonsdal, sum í dag kanska hevði havt heitið: Landsverkfrøðingur. Jákup fær tann heiður at vera arbeiðsformaður fyri Fonsdal, tá ið lendingin, t. d. í Funningi, varð gjørd, vegur og lending til Rituvíkar og Batahylvur úti á Toftum. Hann stóð eisini fyri vegagerðini Fram í Dal við Gjógv. Meðan hetta varð gjørt, flyta tey til Heiðarnar frá 1939 – 1942, og búa í einum av teimum ovastu húsunum í Saltangará. Okkurt av børnunum fór at ganga í skúla her hjá Bjarnadal á Glyvrum.

Aftur til Oyrarbakka

Familjan flutti aftur til Oyrar at búa. Tey høvdu selt húsini á Oyri, men leigaðu sær eina onnur hús á hesum stað eina tíð, til tey flyta til Fuglafjarðar. Tey ivaðust eitt sindur í , hvar tey skuldu fara, til Havnar ella Fuglafjarðar. Fuglafjørður var so valdur. Pól á Oyri plagdi t. d. at fáa Petur, bróðir Knút, at arbeiða hjá sær, t. d. við at kóka lýsi og frysta sild. Á Oyri vórðu sildagørn sett av Oyri og suður um Veðranes. Tað var nógv sild á firðunum kring oyggjarnar, eisini í Sundalagnum. Tað var ikki so sjáldan, at fuglfirðingar komu til Oyrar at keypa sild, t. d. komu ein dagin Jógvan hjá Biritu, Jógvan Leiti, og Christian í Køk við einum motorbáti hjá Gamla Sámali Peturi til Oyrar at keypa sild. Christian var arbeiðsformaður hjá Pidda. Pól á Oyri legði eitt gott orð inn fyri Christian um Petur, og hetta kom væl við, tá ið tey fluttu til Fuglafjarðar at búa, tí sælur er tann, tað góða orðið fellur á.

Flyta til Fuglafjarðar

Í august 1944 flyta tey til Fuglafjarðar at búa. Tey keypa húsini hjá Feilberg og Hildu Mohr Feilberg og Jacob høvdu verið við skipinum Steady í Grønlandi, so teir kendu hvønn annan. Eftir keypið fluttu tey niðan í húsini hjá Eliesar Mohr at búa. Viðførið hjá teimum var ført við áttamannafarinum Mortaranum hjá pápabeiggjanum til Fuglafjarðar. Tey gistu nakrar dagar hjá Gjáar Sofusi og Carolinu. Gjáar Sofus var beiggi Margrethu. Knút var hugtikin av teimum stóru trøunum fram við vegnum, skúlanum og svimjihylinum, tá ið tey komu til Fuglafjarðar.

Tey vóru 9 systkin: Jartrud, 16, Poul Johannus, 14, Petur, 12, Samson, 10, Annika, 8, Knút, 6, Harry, 4, Steintór, 2 og Jacoba ikki fødd.. 31. okt. varð Jacoba borin í heim. Jacob í Búrstovu, maður og pápi, var farin við Verdandi. Óli, beiggi hansara, var skipari, og við vóru 2 synir hansara, Olaf Martin og Petur Andreas. Teir fóru av Siglufirði í októbur mánaði 1944 og spurdust ikki aftur aftur - 15 mans sjólótust við Verdandi. Beint eftir, at Gretha hevði átt, segði jarðarmóðurin við hana, at Verdandi var gingin burtur. Hon lá við Jacobu í fönninginum, og børnini sótu á eina song dygst við á sama kamari. Samtíðis sum, at hetta var ein gleðiløta, so var lutan vorðin tung, nú pápin ikki kom aftur aftur. Gretha og Jacoba fóru á landssjúkrahúsið, tí Gretha var dottin, áðrenn hon átti, og hevði meisláð seg. Jartrud tók húsið upp á seg, og Samson og Knút fóru inn til Kristinu og Hans í Køk at búa eina tíð. Gretha var esini nevnd Einkjan í Fuglafirði. Knút

varð nevndur Knút hjá Einkjuni og somuleiðis Petur, Petur hjá Einkjuni. Júst sum tey komu á Toftagarð at búa, gjørdist Gretha einkja . Jacob var bara náttlagdur eina nátt, so hetta var tungt og dapurt. Leitað var eftir Verdandi í eina viku. Gretha var 39 ár, tá ið hon setti seg niður her í bygdini. Hóast tey vóru fremmand í bygdini, so vórðu tey væl móttikin í Fuglafirði í allar mátar.

Umstøðurnar

Margretha kom aftur til jóla, og fingur tey oftani góða hjálp frá bygdarfólkinum. Vinstra hond fekk ikki at vita, hvat høgra hond gjørdi, og mundi hetta ivalesyt vera ein háttur í tí føroyska samfelagnum, tá ið neyðstøddum skuldi veitast ein hjálpanði hond. Einum sinni kom ein lítill smágenta við einum brævbjálva við 94 krónum, sum tey skuldu hava. Gretha vaskaði eisini fisk og fekk um leið 16 kr fyri hetta um dagin. Gentan hevði verið og keypt og fekk at vita, at restin skuldi berast niðan til Einkjuna. Mangan stóðu iløt t. d. á trappusteininum, tá ið tey komu upp um morgnarnar, so hetta lívgaði um tilveruna. Gretha vaskaði fisk niðri í kjallaranum í Piddasa handli, og børnini skóru burturúr, t. d. blóðið, sum savnaðist í uggunum, tá ið fiskurin varð kruvdur og flaktur. Tað var óivað heppið, at tey vóru flutt til Fuglafjarðar eftir at forsyrgjarin var farin Kanska vóru møguleikarnir fleiri her at koma undan við enn aðrastaðni.

Húsasmið og snikkari.

1952 fer Knút at læra til húsasmið

og snikkara . Um summarið var smíðað uttandura og um veturin innandura. T.d. gjørdi snikkaravirkið hjá Jacob Oluf kirkjuna í Dali. Teir, sum vóru í Dali og smíðaðu, vóru Elias á Skipanes, Elias Joensen, Óli Abrahamsen, Jacob Oluf Jacobsen og Knút Larsen. Kirkjan varð innilokað 1956 og smíðað innan 1957. Snikkaraarbeiðið varð gjørt í Fuglafirði og ført við útróðrarbátinum Støðini til Dals. Knút hjálpti t. d. Pola (Napoleon Lambaa), sum hevði lært til møbilsnikkara í Danmark, at gera talarastólin, altarborðið og knæfallið. Poli legði lívsins træ inn á altarið, skorið í ahorn og lagt inn í mahogni. Soleiðs kann ein snikkari , sum hevði góðar hendur, føra seg fram listaliga og seta síni spor í nakað, sum er okkara aðalhyrnissteinur í okkara trúarverð. Tað prýðið, sum er undir altarringinum og knæfallinum, varð smíðað av Erling Hansen, Erling á Støðini, og Johan Suðring (Petersen) í smíðjuni í Fuglafirði. Hetta var tilevnað úr fýrhentum jarni, har sirklar í miðjuni høvdu ein kross, sum riggar stak væl. Fóturin undir doypifuntinum var eisini snikkaður til av teimum úr sama tifari.

Tá ið Knút hevði lært í tvey ár, var einki arbeiði í eitt heilt ár. Hann fór aftur til verka 1955 og var avlærdur nýggjársaftan 1957.

Uttanlands og annað virksema

Í 1959 fór Knút niður á Haslev Handverkaraskúla og 1962 á bíbilsskúla í Oslo. Hann arbeiddi eina tíð í Norra. Beint áðrenn farið

varð til Noregs, blivu Jonna og Knút trúlovað. Tá ið hann kemur aftur úr Norra 1964, fer hann aftur at arbeiða á verkstaðnum hjá Jacob Oluf, men 1970 fer knút undir sítt egna snikkaravirki og hevur tað til 1975. Jacob Oluf vildi fegin hava hann at koma aftur á sítt virki og verða drívmegin sum leiðari á verkstaðnum. Hesum tók hann av og átti ein triðing av verkstaðnum á Kambsdali. Í hesum starvi var hann til 1985, og fór aftur undir sítt egna virki, sum hann hevði til 2010. Knút hevur verið ein góður handverkari og smiður. Tá ið vit bygdu, gjørdi hann songina hjá okkum, køkin, gongsskápini, hevur endurnýggjað stovu, altanhurðarnar og kamarsvindeyguni - alt væl úr hondum greitt. Ja, tað er ein frøi fyri eygað at sjá.

Endi

Jonna og Knút giftust 15. august 1964 og fingur 9 børn – 4 gentur og 5 dreingir. Øll hava eina familju og góðar útbúgvingar. Jonna er dóttir Tonu og Johan Øre. Mamma Tonu, Súsanna, var dóttir Gamla skósa, Sámali Petur Petersen, í Fuglafirði, og pápi hennara var Niels Anthonius Smith, sum slerdi út 6. okt. 1909 í Suðuroyarfirði við Falkinum . Tona var ikki fødd tá. Hin systir hennara, Jensina Ceverina Fredrika Smith, var fødd 3. 1. 1908. Tona- Nicolina Anthonia Susanna Andrea S. Smith varð fødd 12. 12. 1909. Johan Øre var sonur Jógvan og Lenu Øre. Lena var dóttir Elina og Hans Klein á Høvdanum. Elin var abbasyntir greinskrivarin, og sostatt vóru Johan Øre og Frits trímenningar. Soleiðis er við ættini. 1959 kom broyting í lívið hjá Knúti andaliga, tí hann kom til persónliga trúgv og hevur verið virkin í miðjuni síðani. Hann hevur verið formaður í stýrinum fyri Thabor í eina 10 ár og sat í stýrinum í fleiri ár. Somuleiðis í stýrinum fyri heimamissionina og onkuntíð sum næstformaður í nøkur ár.

Hjartaliga til lukku við teimum áttati árunum.

Vinaliga
Frits